

Beleidsplan HEMSOP 2023 en verder

Zonsopkomst van de Kouwelijk

Inleiding

“De Ooij-polder is prachtig” en dat vinden velen met ons. Daarom is destijds de Stichting HEMSOP opgericht door een paar vrienden, wiens hart uitging naar het karakteristieke landschap en milieu van de Ooij-polder. De HEMSOP heeft zich tot doel gesteld dit ‘beeld’ te behouden. Over de jaren heen is de druk op het landschap en milieu, zowel de flora als fauna, flink toegenomen. De landbouwactiviteiten zijn geïntensiveerd en uitgebreid, wat het voortbestaan van veel diersoorten lastiger maakt en we ervoor moeten waken dat er nog bomen, sloten, heggen en begroeiing plaats moeten maken voor nog meer landbouwgrond. Daarnaast zijn er prachtige boeren wandelpaden gekomen en een verbindingsbrug vanuit het centrum de Ooij-polder in. Met als doel mensen de Ooij-polder in de krijgen, om te kunnen genieten van zijn schoonheid. Door deze toegenomen druk(te) wordt het voor veel dieren lastiger om hun ‘rust’ te vinden, is er meer schade aan afrastering en hekwerken, lopen hond vaak los en is er een toegenomen hoeveelheid zwerfafval vindbaar. Wij willen ons hardmaken om een gezond evenwicht te vinden in alle genoemde elementen en daarbij de karakteristieke aanblik van de Ooij-polder te behouden.

We zijn niet de enige vereniging of stichting die zich het lot van de Ooij-polder heeft aangetrokken. Soms zijn er tegenstrijdige belangen, maar veelal hebben hetzelfde tot doel. Door directe samenwerking en overleg met grondeigenaren en grondgebruikers proberen we lijntjes kort te houden en de communicatielijnen open. Een laagdrempelige opstelling en open vizier brengt alle groepen bijeen en is het gemeenschappelijk doel bereikbaar.

Navolgend een uitwerking van onze belangrijkste speerpunten en doelstellingen.

Inhoud		blz
Inleiding	-	2
Inhoudsopgave	-	3
Verantwoording	-	4
Doelstelling	-	5
Speerpunten	-	6
- Toezicht	-	6
- Onderhoud	-	8
- Landschapsinrichting	-	9
- Educatie	-	10
- Landschapsbeheer	-	11
- Wildbeheer	-	12
Samenwerkingspartners	-	13
Financiën	-	14
Activiteiten	-	15
Toekomst	-	16

Verantwoording

Van dit beleidsplan staat een samenvatting op de website. Dit om in het kort de lezer een overzicht te geven van onze belangrijkste speerpunten. Het beleidsplan is opgezet met als doel om een koers uit te stippelen voor de lange termijn. Elk jaar vindt een evaluatie plaats om te kijken of bijsturing noodzakelijk is. Leidraad blijven de onderstaande speerpunten.

Alle beschreven acties en speerpunten opgenomen in dit beleidsplan zijn en worden uitgevoerd naar beste kunnen en altijd met toestemming van en in samenwerking met grondgebruikers en grondeigenaren. Dit nauwe contact is zeer waardevol en noodzakelijk voor het tot goed gevolg uitvoeren van onze doelstelling.

Doelstelling van de Stichting

De stichting HEMSOP heeft zich tot doel gesteld het beschermen en bevorderen van het heem, het landschapskarakter, het milieu, de flora en de fauna in de Ooijpolder. De stichting tracht haar doel te bereiken door regelmatig toezicht in de polder en landschappelijke inrichting en aanplant van specifieke stukken landbouwgrond en groenstroken en door samenwerking met grondeigenaren en diverse instanties die actief zijn in de Ooijpolder, onder andere met de Ploegdriever, WBE's, jagers, BOA's en de regiopolitie.

Onze speerpunten

Om onze doelstelling te bereiken hebben we een aantal speerpunten gedefinieerd die centraal staan in ons beleid. Elk van de speerpunten zou evenredig aandacht verdienen, doch soms kan het noodzakelijk zijn dat door een actuele situatie een van de speerpunten voorrang krijgt. Gedurende het jaar zijn de seizoenen veelal ook van invloed. Denk aan snoeien, zaaien en broedseizoen etc. Veel van de speerpunten zijn elementen van belang op de langere termijn of hebben een jaarlijks terugkerend karakter.

- Toezicht

De stichting HEMSOP is geen toezichthouder of heeft tot doel om als politieagent door de Ooij-polder te gaan en kan geen mensen bekeuren, zoals een BOA dat wel kan. In dit kader kan het woord 'toezicht' beter gezien worden als 'toezien' en 'signaleren'. Omdat we vaak in de Ooij-polder aanwezig zijn valt ons wel snel zaken op. Zijn er zaken die aandacht vragen worden de verantwoordelijke instanties hierover ingelicht. Er zijn daarom korte lijntjes met de BOA en regiopolitie.

Helaas is het zo dat er mensen zijn die denken op een makkelijke manier van hun vuil af te geraken door dit te dumpen in het buitengebied. Dit zogenaamde zwerfafval levert aantasting en beeldvervuiling van natuur en milieu. Dieren kunnen er aan eten en vergiftigd raken en het kost veel geld dit zwerfafval op te ruimen. Daarnaast wordt er ook geregeld drugsafval gedumpt, hetgeen zeer gevaarlijk is voor de gezondheid. Zo goed mogelijk wordt er toegezien op deze illegale activiteiten. En wordt er melding gedaan bij de verantwoordelijke instanties.

Door de gehele Ooij-polder zijn wandelpaden aangelegd. Dit geeft de bezoeker de gelegenheid om de natuur in de Ooij-polder van dichtbij te ervaren. We zijn blij met deze paden. Maar nog al te vaak zien we loslopende honden achter hazen aan gaan of zelfs fazanten vangen. Wandelaars die de hond niet aan de lijn hebben worden hierop gewezen. Mensen zijn zich er vaak niet bewust van welke gevolgen het kan hebben voor een nest jonge hazen of fazanten. Door in gesprek te gaan met de mensen is er vrijwel altijd begrip voor de situatie en levert dat een educatief moment. Met nadruk willen we geen belerende toon aanslaan, maar juist de educatieve rol op ons te nemen.

De stichting Landwaard geeft op zijn website ook een aantal waardevolle tips aan, die hieronder vermeld staan.

Tips

Een deel van de wandelingen loopt over boerenland. Juist de paden over het boerenland vormen een unieke aanvulling op de routes. U komt namelijk op bijzondere plekken, die onbereikbaar zijn via de normale wegen. Ook bent u in de gelegenheid om kennis te maken met boerenbedrijven die vaak al generaties lang in de Ooijpolder zijn gevestigd en 'hun' landschap mede hebben vormgegeven. U bent van harte welkom.

Bedenk bij het betreden van de wandelpaden over boerenland wel het volgende:

- De paden door weilanden en langs akkers zijn lang niet altijd makkelijk begaanbaar. Overstapjes, geïnjecteerd en omgeploegd land, weelderige begroeiing, plassen en boerderijdieren zijn onderdeel van het avontuur.*
- U mag een hond meenemen, maar deze **moet** aangelijnd zijn.*
- De routes zijn tussen zonsopgang en zonsondergang toegankelijk.*
- De routes zijn alleen voor wandelaars bestemd.*
- Het betreden van de boerenlandpaden is op eigen risico.*

*In de natuurgebieden van Staatsbosbeheer lopen kuddes Konikpaarden en Galloway-runderen vrij rond. Houd voor uw eigen veiligheid minimaal 25 meter afstand tot de grazers en probeer ze **niet** te voeren of te aaien.*

Sommige delen zijn aangewezen als stilte gebied en zijn niet geschikt van activiteiten met geluidsoverlast.

*Een **stiltegebied** is een milieubeschermingsgebied waarin de geluiden van flora en fauna overheersen. Het woord 'stilte' betekent hierbij niet dat er geen geluid in het gebied waarneembaar is, maar staat voor de afwezigheid van storende, voor de omgeving vreemde geluiden. Stiltegebieden zijn van belang voor de rustzoekende recreant en de flora en fauna in de natuur. Activiteiten die de geluidsbelasting negatief beïnvloeden, zijn niet meer mogelijk in het gebied dat als stiltegebied is aangewezen. Gebiedseigen geluiden, zoals die van de landbouw, zijn hiervan uitgesloten.*

Onder 'stil' worden geluiden verstaan die tussen de 35 en 40 decibel liggen. Ook kan worden gesteld dat een gebied 'stil' is als de lange perioden met natuurlijke geluiden overheersen tot de perioden met niet-natuurlijke geluiden.^[1]

Bron: Wikipedia

Een bestaat een nauwe samenwerking met BOA's en de regiopolitie en Staatsbosbeheer.

- Onderhoud

Met diverse grondeigenaren zijn er afspraken om enkele bijzondere landschapselementen te onderhouden. Dat betekent dat er jaarlijks moet worden gesnoeid, bemest en gezaaid waar nodig. Onderhoud wordt, waar mogelijk, uitgevoerd in periodes buiten het broedseizoen om. Door het selectief verschralen van de grond of gericht te bemesten kunnen akkers voorbereid worden voor gewas en weidebloemen.

Daarnaast wordt er op diverse plaatsen kapot hekwerk gerepareerd of nieuwe afrastering geplaatst. Doel is om de zo karakteristieke 'aانبlik' van de Ooij-polder passend te maken en te behouden.

Zwerfval aan de Persingensestraat

- Landschapsinrichting

Door in gesprek te blijven met grondeigenaren en grondgebruikers kunnen we meepraten over landschapsinrichting. Hiermee kunnen we benadrukken wat van belang is voor diverse diersoorten, qua dekking en vegetatie. Door gedeeltelijk akkers te verschrallen, gerichte bemesting, inzaaien van kruidenvegetatie en weidebloemen kunnen we proberen om het biotoop positief te beïnvloeden. Weide vogels, de haas, de fazant en het konijn krijgen zo voldoende dekking. Maar dat geldt ook voor het ree. Dat rust en voedsel nodig heeft om goed te kunnen gedijen.

Door de dialoog aan te gaan kunnen we bijvoorbeeld loonwerkers wijzen op de invloed van het maaitechniek. Door van binnen naar buiten te maaien is het aantal maaislachtoffers, zoals haas, konijn, patrijs, fazant en ree fors te beperken.

Dode haas bij graafwerkzaamheden

- Educatie

De HEMSOP ziet educatie als middel om, naast iedereen de pracht van de Ooij-polder te laten zien, ook een basis te leggen voor de toekomst. Door, veelal op uitnodiging, lezingen te geven over het wel en wee van natuur, mens en dier in de Ooij-polder en wandelingen te begeleiden, hopen we iedereen te laten inzien dat een gezond evenwicht tussen mens en natuur mogelijk is.

- Landschapsbeheer

Dit omvat alle bes herkende maatregelen om achteruitgang van natuur en landschap in de Ooijpolder te voorkomen en de ruimtelijke kwaliteit te vergroten. Dit omvat naast regulier onderhoud, zoals eerder beschreven ook uit het repareren en/of melden van schade aan afrastering en hekwerken. Assistentie bij veldwedstrijden, jachthonden dagen, jacht en slipjachten.

- Wildbeheer

We zien graag allemaal het wild wat de Ooij-polder ons te bieden heeft tijdens een wandeling, zonder deze te verstoren. Het zaaien van kruiden-vegetatie, en weidebloemen en het aanleggen bossages, zoals een zogenaamd wildhotel (stapels van snoeiafval) levert een gunstige bijdragen aan de wildstand in de Ooij-polder.

Het aantal overzommerende ganzen is over de afgelopen jaren fors toegenomen. Veelvuldig hebben grondgebruikers schade van de aanwezigheid van grote getale ganzen. Het zijn voornamelijk de grauwe gans, nijl gans en Canadese gans die de boventoon voeren. Bij het melden van schade en de locatie van de ganzen en schadelijk wild (Kraaien) helpen we de jagers met hun taak in de Ooij-polder gericht uit te oefenen.

Er is daarom ook nauw contact met de Wild Beheer Eenheid (WBE) Circul van de Ooij en Millingen en Vereniging Wildbeheer de Ooij (VWO). Tevens proberen we bij te dragen aan het terugdringen van wildaanrijdingen door de beste locaties aan tegen voor van het plaatsen van signalering en wildspiegel door de WBE. Tevens is het van belang om dood gevonden dieren te melden.

- Samenwerkingspartners

Naast de reeds genoemde partijen en instanties is er (frequent of sporadisch) contact en/of samenwerking met onderstaande partijen:

- Visvereniging N.H.V. de Voorn
- Stichting Das en Boom
- Nederlandse Teckelclub
- De Heidewachtels
- Nederlandse Jagersvereniging
- Veluwe Hunt Slipjachten
- Midland Hunt Slipjachten
- Nederlandse Valkeniersvereniging
- Diverse grondeigenaren, grondgebruikers en loonwerkers

- Activiteiten

Om donateurs een overzicht te geven van onze bereikte doelstellingen en onze activiteiten, geven we vanaf heden een overzicht op de website. Intentie is om dit zo actueel mogelijk te houden.

- Financiën

De inkomsten bestaan uit de bijdragen van een aantal donateurs en eventuele giften, waarbij door het bestuur erop wordt toegezien dat de gelden binnen de doelstelling worden besteed.

De Stichting heeft geen winstoogmerk en er wordt gestreefd naar een sluitende begroting, waarbij het vermogen in stand wordt gehouden om de lopende verplichtingen te kunnen voldoen. Jaarlijks wordt het beleidsplan doorgenomen door het bestuur en afgestemd op de vastgestelde begroting van dat jaar.

- Toekomst

Voor de komende jaren willen we graag onderstaande bereiken:

- De website verder professionaliseren. Dat is op heden moeizaam, vanwege drukte van een ieder. De voorkeur blijft om een iemand te vinden die hiervoor 'vrijwillig' tijd wil besteden aan het inrichten ervan.
- Propageren van wildsparende maaitechnieken. Door in gesprek te gaan en te blijven met grondeigenaren en grondgebruikers proberen op de hoogte te blijven van maaigewoonten en schema's. We zijn ons terdege van bewust dat het zeer lastig zal zijn alle loonwerkers te bereiken.
- Het patrijzenproject heeft vruchten afgeworpen en de komende jaren willen we ons hard blijven maken om op meer plekken, rondom de bijzondere landschapselement, meer dekking te creëren en meer gevarieerde kruidenvegetatie en weidebloemen te zaaien. De grondeigenaren zullen hierover acties worden benaderd.
- Aantal donateur is redelijk constant en afdoende gebleken voor de lopende financiële behoefte, maar het streven blijft het aantal donateurs uit te bereiden.